

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de doorlichting van GO! Centrum voor volwassenenonderwijs Antwerpen
te HOBOKEN**

Hoofdstructuur volwassenenonderwijs

Instellingsnummer 46474
Instelling GO! Centrum voor volwassenenonderwijs Antwerpen
Directeur Sophie VAN DER AVORT
Adres Distelvinklaan 22 - 2660 HOBOKEN
Telefoon 03-830.41.05
Fax 03-830.33.79
E-mail directeur@cvoAntwerpen.be
Website www.cvoAntwerpen.be

Bestuur van de instelling Scholengroep 1 Antwerpen Antigon
Adres Thonetlaan 106_A - 2050 Antwerpen

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 03-02-2016, 04-02-2016, 05-02-2016
Einddatum van het doorlichtingsbezoek 05-02-2016
Datum bespreking verslag met de instelling 04-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Els VAN RAEMDONCK
Teamleden Dirk LAMBRECHTS, Els MERTENS, Marc SMEULDERS, Ingrid
VAN CAUTER, Robert VANDEPUT

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS.....	7
2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Polyvalent verkoper	8
3.1.1.2 Maritieme opleiding motoren	10
3.1.1.3 BMBE-Lasser.....	14
3.1.1.4 Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2.....	15
3.1.1.5 Spaans richtgraad 1, Spaans richtgraad 2	19
3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	21
3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?	23
4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Deskundigheidsbevordering	24
4.2 Onderwijsaanbod	25
5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM	27
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM	30
6.1 Wat doet het centrum goed?	30
6.2 Wat kan het centrum verbeteren?	30
6.3 Wat moet het centrum verbeteren?	30
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	31
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	31

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of het centrum

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door het centrum,
3. het algemeen beleid van het centrum.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam het gehele centrum aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in het centrum een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal opleidingen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ◆ het onderwijsaanbod
 - ◆ de uitrusting
 - ◆ de evaluatiepraktijk
 - ◆ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde woonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door het centrum na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of het centrum voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt het centrum voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt het centrum om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt het centrum de doelen en gaat het centrum dit na?
 - ontwikkeling: heeft het centrum aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van het centrum aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van het centrum. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van het centrum of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen als het centrum binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van het centrum of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of het centrum de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van het centrum de cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van het centrum het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van het centrum of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

Het centrum mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het GO! centrum voor volwassenenonderwijs Antwerpen organiseert niet enkel secundair volwassenenonderwijs (SVWO), maar ook hoger beroepsonderwijs (HBO5). Het SVWO vertegenwoordigt ongeveer drie kwart van de centrumgrootte.

Binnen het SVWO is het studiegebied Nederlands tweede taal goed voor bijna 68% van het aanbod. Dit studiegebied stond dan ook in de focus voor de opleidingen in richtgraad 1 en 2. Daarnaast organiseert het centrum ook een opleidingsaanbod binnen de studiegebieden Algemene Vorming, Grafische technieken, Handel, Huishoudelijk onderwijs, Informatie- en communicatietechnologie, Maritieme opleidingen, Mechanica – elektriciteit en Talen. In het studiegebied Handel stond de nieuwe opleiding Polyvalent verkoper in de focus, in Maritieme opleidingen de vrij unieke opleiding Motoren, in Mechanica-elektriciteit BMBE-Lasser en in Talen Spaans richtgraad 1 en 2. De opleiding Koken binnen het studiegebied Huishoudelijk onderwijs zal volgend schooljaar niet langer aangeboden worden en is bijgevolg niet in de focus geplaatst.

Uit de erkenningsonderzoeken blijkt dat de onderzochte opleidingen Polyvalent verkoper, BMBE-Lasser en Nederlands tweede taal richtgraad 1 en 2 voldoen. Voor Polyvalent verkoper valt het effectieve en efficiënte gebruik van de elektronische leeromgeving in de klaspraktijk op. Voor BMBE-Lasser zijn de leraren stuk voor stuk prima vakmensen die de leerinhoud en de evaluatiepraktijk uitbouwen vanuit een grondige kennis van de leerplandoelstellingen. Voor Nederlands tweede taal zit het positieve vooral in de organisatie van een behoeftedekkend aanbod en in het antwoord bieden op de inhoudelijke uitdagingen van de nieuwe leerplannen. Het centrum kan nog meer inzetten op de kwaliteit van dit onderwijsaanbod, de validiteit van de evaluaties en de professionalisering van de leraren.

Voor de Maritieme opleiding Motoren en Spaans richtgraad 1 en 2 resulteerde het erkenningsonderzoek in een voldoet niet. Uit beide onderzoeken blijkt dat vooral de evaluatiepraktijk niet voldoende is afgestemd op de leerplandoelstellingen. Bovendien zijn in de Maritieme opleiding Motoren het aanbod, de uitrusting en het beheersingsniveau niet in overeenstemming met de leerplandoelen. Dit is verontrustend, temeer omdat voor dit studiegebied een kwaliteitslabel vereist en verkregen is.

Het centrum faciliteert en stimuleert de professionalisering van alle leraren vooral via interne nascholingsinitiatieven tijdens een zestal studiedagen per schooljaar. Het blijft echter noodzakelijk oog te hebben voor vakspecifieke nascholingsbehoeften. Het effect van de gevolgde studiedagen over de efficiënte inzet van de elektronische leeromgeving en het gebruik van de open leercentra is niet zichtbaar in elke opleiding.

Het onderwijsaanbod wordt doeltreffend georganiseerd en in kaart gebracht via een grondige omgevingsanalyse. Het centrum weet duidelijk wat het wil en met wie het dit wil organiseren. De organisatie van het aanbod vertrekt vanuit de centrumvisie en is toekomstgericht. Het centrum is organisatorisch en structureel sterk en bekleedt een duidelijke positie in het onderwijsveld van de regio.

Het centrum werd grondig geherstructureerd na de fusie van 2012. De centrumleiding ontwikkelde een specifieke centrumvisie. Het organogram verduidelijkt op welke manier departementen en diensten zich verhouden t.o.v. elkaar. Het centrum is toonaangevend in het verzamelen en analyseren van data en beschikt daarvoor in eigen beheer over de juiste mensen en middelen. Binnen de scholengroep speelt het centrum een prominente rol o.a. omwille van deze sterke expertise in datageletterdheid.

Het centrum vindt kwaliteitszorg belangrijk en investeert daarom in een krachtig en complementair kwaliteitsteam. Dit team bewaakt en implementeert de centrumvisie o.a. via het opstellen van tevredenheidsenquêtes, het uitwerken van procedures en handleidingen om de beleidsplannen per departement en dienst te monitoren, en via het uitwerken van een eenduidig sjabloon voor klasobservaties. De grote uitdaging blijft echter het opvolgen van de verbetereffecten van dit kwaliteitssysteem tot op het niveau van de individuele cursist. Het kwaliteitssysteem blijft een middel, het is geen doel op zich.

Precies in de onderwijskundige aansturing zit er nog een knelpunt in enkele opleidingen, hoe sterk de structurele omkadering en het beleidsvoerend vermogen ook zijn. De kernopdracht waarbij elke leraar weet op welke manier de leerplandoelstellingen vertaald worden in een aangepast aanbod en in een valide evaluatiepraktijk afgestemd op het doelpubliek, is niet in elke opleiding even duidelijk zichtbaar. Hierin ligt de uitdaging voor het centrum de volgende jaren. Het doorlichtingsteam zal dit over drie jaar in de Maritieme Opleiding Motoren en in de taalopleidingen Spaans opnieuw onderzoeken.

Het onderzoek voor bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een gunstig advies. Het centrum kent en beheert de tekorten en werkt proactief aan oplossingen zodat alle cursisten de lessen kunnen bijwonen in een comfortabele, veilige en hygiënische leeromgeving. In de komende maanden en jaren worden twee nieuwbouwcampussen in gebruik genomen: campus Leerhaven en campus Ruggeveld.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande opleidingen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Opleidingen in de doorlichtingsfocus

Handel

Polyvalent verkoper

Maritieme opleidingen

Maritieme opleiding motoren

Mechanica - elektriciteit

BMBE-Lasser

Nederlands tweede taal

Nederlands tweede taal - richtgraad 1

Nederlands tweede taal - richtgraad 2

Talen richtgraad 1 en 2

Spaans richtgraad 1

Spaans richtgraad 2

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Curriculum

Onderwijsaanbod

3 RESPECTEERT HET CENTRUM DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert het centrum de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet het centrum aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde opleidingen het volgende op.

3.1.1.1 Polyvalent verkoper

Voldoet

De leerplandoelstellingen die noodzakelijk zijn voor het bereiken van de basiscompetenties zijn voldoende bereikt.

<p>Outputgegevens</p> <p><i>Leerprestaties</i></p> <p><i>Leerloopbaan</i></p> <p><i>Outcomes</i></p> <p><i>Tevredenheid</i></p>	<p>Het centrum organiseert deze opleiding voor het eerst. De vaststellingen hebben enkel betrekking op de modules die in het eerste semester werden ingericht. De modules Kassier, Aanvuller, Productbehandeling en Werkplekleren voor een polyvalent verkoper horen daar niet bij.</p> <p>De leerplandoelstellingen worden voldoende bereikt, maar er is geen systematische aandacht voor de sleutelvaardigheden.</p> <p>Het centrum registreert in welke mate de cursist zijn leertraject combineert met de opleiding Aanvullende algemene vorming en dit met het oog op het verwerven van het diploma secundair onderwijs. De slaagcijfers zijn normaal. Het niet slagen van een cursist voor een module is hoofdzakelijk te wijten aan het niet verder deelnemen aan de opleiding.</p> <p>Omdat het centrum nog geen certificaten heeft uitgereikt, zijn er nog geen gegevens van doorstroom van afgestudeerde cursisten naar de arbeidsmarkt en/of het hoger onderwijs.</p> <p>Het centrum heeft de gewoonte om systematisch gegevens over de cursistevredenheid te genereren. Deze worden besproken met de betrokken leraar. Ook naar de tevredenheid van de personeelsleden wordt gepeild.</p>
<p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Volledigheid</i></p> <p><i>Evenwicht</i></p> <p><i>Doelmatigheid</i></p> <p><i>Beheersingsniveau</i></p> <p><i>Samenhang</i></p>	<p>Alle leerplandoelstellingen van de ingerichte modules worden aangeboden. De cursisten verwerven competenties om als verkoper aan de slag te gaan. De klemtoon tijdens het eerste semester ligt vooral op de verkooptechnieken en de omgang met klanten. Het aanspreken en begrijpen van klanten in een eerste en een tweede moderne vreemde taal blijkt voor vele cursisten moeilijk en vraagt bijkomende leerbegeleiding. Daarnaast verwerven de cursisten inzicht in de distributiesector, in de diefstalpreventie en in de e-verkoop.</p> <p>Het onderwijs op de interne werkplek is nog te weinig competentiegericht, al wordt het evenwicht tussen vaardigheden en kennis wel degelijk bewaakt door de vakgroep. De voornaamste oorzaak echter is het ontbreken van een didactische leerwinkel. Ook de onderwijstijd wordt niet altijd efficiënt aangewend, waardoor de cursisten minder kansen krijgen om verkoopvaardigheden te verwerven. Als gevolg hiervan is het beheersingsniveau van de verworven competenties nog (te) laag.</p>

De onderwijsdoelstellingen worden ook nog (te) weinig geïntegreerd aangeboden. Een horizontale samenhang tussen de verschillende modules is voor verbetering vatbaar op het vlak van het gebruik van moderne vreemde talen, van de aandacht voor sleutelvaardigheden zoals arbeidsflexibiliteit en van het belang van het eigen uiterlijk en de eigen kledij in deze bedrijfssector.

De doelmatigheid van de opleiding wordt sterk verhoogd door een vlot gebruik van het internet en van de elektronische leeromgeving en met bedrijfsbezoeken. Het inschakelen van een gastspreker is nog niet gebeurd en de uitbouw van een netwerk met zelfstandige organisaties moet nog vorm krijgen.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen
Organisatie curriculum

Het aantal TKO-cursisten (tweedekansonderwijs) in de verschillende modules van het eerste semester lag sterk boven de theoretische deler, wat een beperking is van het agogisch comfort. Een deel van de opleiding wordt daarnaast ook benut voor de bijscholing van interne personeelsleden.

De organisatie van de modules in het tweede semester stelt het centrum voor heel wat uitdagingen. Het organiseren van een stage als externe werkplek om de praktische verkoopvaardigheden van de cursisten te verbeteren, is logisch. Maar het aanwenden van dezelfde stage om tevens alle praktische vaardigheden van een kassier en van een aanvuller volledig over te laten aan het bedrijf, houdt risico's in.

De voorbereiding van de stage gebeurt met een stageovereenkomst, een stage-reglement en een werkpostfiche (waarin een risicoanalyse is verwerkt).

Uitrusting
Leermiddelen
ICT
Inzet uitrusting

De leerplandoelstellingen worden gerealiseerd met geactualiseerd materiaal, dat vaak via het internet aangewend wordt. Daarnaast wordt het elektronisch leerplatform zeer frequent gebruikt in het leerproces van de cursisten. Alle lokalen beschikken over kwaliteitsvolle projectiemiddelen en de e-commerce omgeving (webwinkel) wordt aangepast. Ook videoapparatuur wordt aangewend in het onderwijsproces. Voor elke module is cursusmateriaal in ontwikkeling. Door het ontbreken van een didactische leerwinkel is een competentiegericht onderwijs op de interne werkplek nagenoeg onmogelijk en zijn cursisten (nog) te sterk afhankelijk van de kwaliteit van de stageplaats. De huidige interne werkplek beperkt zich tot het klassieke klaslokaal. Cursisten worden ook (nog) niet doelgericht ingeschakeld in de centrumwerking.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback

Alle onderwijsdoelstellingen komen aan bod in de evaluatie, die gespreid en als eindevaluatie wordt georganiseerd. Daarbij is er aandacht voor een vaardighedsgerichte en een kennisgerichte evaluatie. Al dient dit evenwicht nog permanent bewaakt en/of bijgestuurd te worden. Omdat de sleutelvaardigheden niet als dusdanig in het onderwijsproces aan bod komen, worden zij ook niet geëvalueerd.

Om het beheersingsniveau van de verworven competenties nog beter in kaart te brengen dienen de huidige instrumenten verfijnd te worden. De evaluatie is voor de cursisten vooral transparant op het vlak van puntenverdeling tussen de gespreide evaluatie en de eindevaluatie. Feedback over de opdrachten in de loop van de module krijgen de cursisten doorgaans via het leerplatform. Een gestructureerde feedback over de eindevaluatie is niet voorzien. Momenteel resulteert de evaluatie nog sterk in een eindcijfer en vormt een meer competentiegerichte feedback een uitdaging.

Leerbegeleiding Potentiële TKO-cursisten worden vooraf gewezen op de aanbevolen voorkennis, zoals vermeld in het leerplan (kennis van het Nederlands, rekenkundige vaardigheden en vaardig in het gebruik van de computer). Momenteel wordt daarbij nog niet expliciet verwezen naar huidige bedrijfsculturen op het vlak van het uiterlijk, de kledij en de flexibele arbeidstijd. Het centrum beoogt een cursistenvolgsysteem waarbij meerdere personeelsleden de beschikbare informatie kunnen raadplegen. Gezamenlijke cursistenbesprekingen, vergelijkbaar met een begeleidende klassenraad in het secundair onderwijs, maken een individuele leerbegeleiding mogelijk.

Preventief
Curatief

Een vrijstellingsdossier op basis van EVC (eerder verworven competenties) is verantwoord, maar de beslissing dient gemotiveerd te worden. Het inschakelen van het open leercentrum om curatief te werken aan de taalvaardigheid van de cursisten wordt momenteel onderzocht. De evaluatiecommissie kan op basis van het evaluatiereglement de cursisten een herkansing bieden.

3.1.1.2 Maritieme opleiding motoren

Voldoet niet

Voor een aantal modules worden de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is niet altijd valide. De uitrusting voldoet niet om het leerplan te realiseren.

Outputgegevens Het centrum realiseert het leerplan niet in voldoende mate. Het biedt delen van sommige modules niet aan op het juiste beheersingsniveau.

Leerprestaties
Leerloopbaan
Outcomes
Tevredenheid

De modules tonen een wisselend beeld met zeer hoog tot bijna geen absentisme. Dat is deels te verklaren door cursisten die al in de sector tewerkgesteld zijn en daardoor lange periodes op zee zijn. De deelnamegraad aan de examens is behoorlijk, net als de slaagkansen.

De meeste cursisten die nog niet in de maritieme sector werken, ambiëren er wel een job. Veel van hen slagen daar ook in, maar het centrum heeft geen doeltreffende kanalen om dat nauwgezet op te volgen. De leraren onderhouden wel informele contacten via sociale media en activiteiten buiten hun onderwijsopdracht. De centrumleiding is zich bewust van deze lacune en zoekt mogelijkheden om ex-cursisten terug in het centrum uit te nodigen.

Het centrum beantwoordt een duidelijke regionale vraag naar maritieme opleidingen. Samen met één ander centrum is zij het enige in Vlaanderen die dezelfde opleidingen aanbiedt. Voor de meeste cursisten is deze opleiding één van de noodzakelijke voorwaarden om een vaarbevoegdheidsbewijs te bekomen en tewerkgesteld te worden of te blijven in de sector.

Het centrum bevraagt de cursisten regelmatig. Het aantal respondenten is door het kleine aantal inschrijvingen beperkt. De statistische relevantie is dan ook klein. Enkele terechte opmerkingen werden nochtans niet gedetecteerd door het schoolbeleid.

<p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Volledigheid</i></p> <p><i>Evenwicht</i></p> <p><i>Doelmatigheid</i></p> <p><i>Beheersingsniveau</i></p> <p><i>Samenhang</i></p>	<p>Niet alle onderwijsdoelstellingen van de ingerichte modules worden aangeboden of op het gepaste beheersingsniveau geoefend. De vakgroep worstelt met de voortdurende bekommernis om de externe kwaliteitscontroles te laten slagen. De certificering van de opleiding is een voorwaarde opdat de cursisten een vaarbevoegdheidsbewijs kunnen behalen. Die externe controles gebruiken internationale maritieme regelgeving als referentiekader. De inspanningen hiervoor hebben de aandacht voor de leerplanstudie en -realisatie doen verslappen. Nochtans zijn de verschillen tussen beide referentiekaders zeer klein. De module ‘Operationele leiding en communicatie’ is voor een deel in het centrum onderwezen. Van dat deel is het duidelijk dat de leraar het doelgericht onderwijst met duidelijke aandacht voor elke leerplandoelstelling die de vakgroep selecteerde. De overblijvende leerplandoelstellingen behandelen de cursisten extern in een deel-module van 30 lestijden. Van die leeractiviteiten kan het centrum op geen enkele manier aantonen hoe zij verband houden met het leerplan. Er is geen enkel instrument of document om de planning te bewaken. In de module ‘Scheepsbouw’ wordt de tweede basiscompetentie slechts voor een deel gerealiseerd. Er zijn geen leeractiviteiten behalve ‘beschrijven, herkennen en benoemen’, terwijl het leerplan ook spreekt van ‘bedienen, gebruiken, in stelling brengen, tuigen,...’. De vakgroep heeft nog niet overlegd hoe ze de gedeeltelijke overlapping met de module ‘Zeemanschap’ aanpakken. Eerste hulp en brandbestrijding, praktijk brandbestrijding, scheepsmotoren, toegepaste mechanica, scheepsveiligheid, nautisch Engels, scheepsstabiliteit en zeemanschap zijn modules met een doordacht aanbod dat strookt met het leerplan wat de inhoud en het beheersingsniveau betreft. Nautische wiskunde is een voorbeeld van leerplangericht werken. Het moduleplan, het lesmateriaal, tot en met de evaluatie toont een één op één verband met de leerplandoelstellingen. In de module ‘Maritieme regelgeving’ besteden de leraren 30 van de 80 lestijden aan beroepsreglementering die geen deel uitmaakt van het leerplan. De vakgroep haalt aan dat het om achtergrondinformatie gaat die helpt om de basisleerstof te duiden. Het gewicht van ongeveer 40% uitbreidingsleerstof kan zij daarmee maar gedeeltelijk verantwoorden. De slaagcijfers van de cursisten blijven aanvaardbaar, ondanks de omvangrijkere leerstof. Het aanbod van de modules pneumatica en hydraulica maritieme, warmteleer en koeltechniek en elektriciteit maritieme motoren is niet afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de onderwijsdoelstellingen. Hele modules gaan voorbij aan het doel dat in het leerplan omschreven staat als ‘doen, meten, uitvoeren, herstellen, aansluiten, ...’. Ook in de internationale regelgeving staat bij elke module duidelijk vermeld dat het om een ‘uitvoerend niveau’ gaat. De cursisten bekwamen zich echter in te moeilijke ontwerpberoeingen en leren stukken kennis reproduceren zonder dat zij eender welke praktische vaardigheid oefenen. Het centrum is er niet in geslaagd om met doelgerichte lesobservaties of contacten met oud-cursisten of hun werkgevers dit probleem te detecteren.</p>
--	--

In de meeste modules zorgen contextrijke oefeningen voor de nodige samenhang. In enkele modules werken de cursisten in groepjes aan grote syntheseoefeningen. In de module scheepsmotoren gaan de cursisten vier hele dagen werkplekieren op een schip. De lovende feedback in hun verslagen maakt duidelijk welke gunstige impact dergelijke leeractiviteiten hebben op hun leerproces. Ook de module praktijk brandbestrijding en sloepoefeningen is zeer doelgericht en levensecht.

Onderwijsorganisatie
Organisatie curriculum
Samenstelling klasgroepen

De Maritieme opleiding motoren bestaat uit achttien modules waarvan er tien gemeenschappelijk zijn met de opleiding dek. Die gemeenschappelijke modules zijn de afgelopen twee schooljaren allemaal ingericht. Van de specifieke modules zijn er de laatste twee jaren vijf ingericht. Niet alle modules werden in het huidige of de voorbije twee schooljaren aangeboden. Het is wel de ambitie om het voor iedere cursist mogelijk te maken om alle gemeenschappelijke en specifieke modules binnen de drie jaar aan het centrum te volgen. Voor enkele modules werkt het centrum samen met externen. De kwaliteit van die samenwerking probeert de schoolleiding te borgen met uitgeschreven overeenkomsten. Die zijn niet altijd doeltreffend. De kwaliteit van het aanbod en de evaluatie varieert van uitmuntend tot slecht.

Het aantal cursisten vormt nergens een beperking voor de didactische vrijheid van de leraren.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Het centrum beschikt niet over de geschikte leermiddelen. Het leerplan vermeldt de minimale materiële uitrusting, maar daar is bijna niets van terug te vinden. Het is op die manier onmogelijk om het leerplan te realiseren. Een aantal machineonderdelen voor de modules pneumatica en hydraulica maritieme en elektriciteit maritieme motoren is nochtans wel voorhanden in de dagschool waar het centrum hospiteert. Het vakgroepoverleg is niet van die aard geweest dat het probleem voldoende duidelijk is geworden voor de directie. Die heeft niet gefaciliteerd om het materiaal beschikbaar te maken. Anderzijds zijn er vanuit de vakgroep ook te weinig initiatieven zichtbaar om zelf te voorzien in aangepaste oefeningen die eender welke praktische vaardigheid laten oefenen.

De internationale regelgeving, die eerder richtinggevend was voor de opleiding dan het leerplan, vermeldt nog veel meer noodzakelijke uitrusting. Het centrum richt alle modules in op haar vestigingsplaats in Deurne (campus Rugeveld). In de nabije toekomst plant zij een verhuis naar de nieuwe campus Leerhaven op Linkeroever. Dankzij de contextrijke omgeving en de betere uitrusting wil zij een oplossing bieden voor een aantal bekende problemen. De verhuis naar de nieuwe campus op Linkeroever zal ongetwijfeld voor een betere beschikbaarheid zorgen, maar het zal een bekommernis blijven voor het schoolbeleid dat de vakgroep die uitrusting ook doelgericht aanwendt.

In het vaklokaal zijn er voldoende computers beschikbaar. De cursisten bekwaamen zich meestal thuis in het simuleren van pneumatische en hydraulische circuits en het tekenen van elektrische schema's.

<p>Evaluatiepraktijk</p> <p><i>Evenwicht</i></p> <p><i>Volledigheid</i></p> <p><i>Beheersingsniveau</i></p> <p><i>Transparantie</i></p> <p><i>Feedback</i></p>	<p>In een aantal modules maken de leraren aan hun cursisten duidelijk hoe de evaluatiepraktijk verloopt. Meestal is dit een grote summatieve eindtoets. De cursisten zijn voldoende op de hoogte van de inhoud en het verwachte beheersingsniveau. De grote toetsen vermelden meestal een duidelijke puntenverdeling.</p> <p>In de deel-module van 30 lestijden ‘Operationele leiding en communicatie’ die het centrum extern organiseert, zijn de enige drie criteria: inzet, interactiviteit en motivatie. Die staan niet als sleutelvaardigheden bij deze module. Geen enkele cursist krijgt een individuele evaluatie, zij krijgen allemaal hetzelfde cijfer (80%). Er is verder geen enkele onderbouwing.</p> <p>De module praktijk brandbestrijding en sloepoefeningen sluit goed aan bij de voorgaande module wat werkvormen betreft. Hier is de evaluatie echter zeer gedetailleerd en sluit ze goed aan bij de leerplandoelstellingen. De fysieke omstandigheden zijn hier bovendien veel uitdagender om nauwgezet te observeren en te evalueren.</p> <p>In de module ‘Eerste hulp en brandbestrijding’ is het aanbod goed afgestemd op het leerplan, maar de evaluaties van de voorbije twee schooljaren zijn voor 99% identiek. Dat getuigt niet van veel inspiratie en professionaliteit. Bovendien ondermijnt het de validiteit.</p> <p>Alle modules waarbij het aanbod het leerplan onvoldoende dekt of waar het beheersingsniveau in de leeractiviteiten fout is, tonen ook een evaluatie met minstens even grote hiaten. Die evaluatie is bijgevolg niet valide en onevenwichtig. Op dergelijke manier ontnemt het centrum slaagkansen van haar cursisten.</p>
<p>Leerbegeleiding</p> <p><i>Preventief</i></p> <p><i>Curatief</i></p>	<p>Sporadisch zijn er voorbeelden in de modules van tussentijdse evaluaties die de cursisten helpen om hun leerproces te sturen. Enkele leraren geven ook aan dat zij informeel overhoren bij het aanknopen bij de vorige lessen. Van een doelgerichte leerbegeleiding, die vorm kreeg in het vakgroepoverleg of op een ander niveau is er geen sprake.</p> <p>De leraren hanteren nog te weinig variatie in hun werkvormen. Die zijn zelden activerend. In de meeste modules doceren zij nog grote delen. Er zijn wel voorbeelden van groepswerken en werkplekieren die de vakgroep nog te weinig deelde.</p>
<p>Deskundigheidsbevordering</p> <p><i>Overleg</i></p> <p><i>Vorming</i></p>	<p>De voortdurende waakzaamheid op de validiteit van de vakinhoud voor de externe kwaliteitscontrole heeft de aandacht voor didactiek en agogiek doen verslappen. De vakgroep overlegt voldoende frequent en vat de belangrijkste punten ook samen in een functioneel verslag.</p> <p>De directie bevraagt de noden aan nascholing van alle personeelsleden. Van de hele vakgroep is in die bevraging geen enkele nood gedetecteerd. De leden volgen samen een opleiding ICT-geletterdheid die het centrum intern organiseert. De vakgroep is groot en de leden bezitten een rijkdom aan competenties en ervaring in de maritieme sector. Hun toewijding en vakkennis zal de garantie moeten vormen voor een doeltreffende verbetering van het aanbod en de evaluatie.</p>

3.1.1.3 BMBE-Lasser

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie is valide.

<p>Outputgegevens</p> <p><i>Leerprestaties</i></p> <p><i>Leerloopbaan</i></p> <p><i>Outcomes</i></p> <p><i>Tevredenheid</i></p>	<p>Het centrum biedt alle modules van de opleiding aan op één vestigingsplaats (campus Ruggeveld te Deurne). Zij komt hiermee tegemoet aan een reële behoefte in het Antwerpse. De cursisten volgen de opleiding als vervolmaking in functie van hun huidige job, sommigen uit interesse en anderen om hun tewerkstellingskansen te verhogen.</p> <p>De uitval in de loop van de opleiding is beperkt, de bijna persoonlijke begeleiding zal zeker een van de verklaringen zijn. Het slaagcijfer is voor bijna alle modules erg hoog.</p> <p>De cursisten tonen zich in de bevestigingen tevreden over de vakdeskundigheid van de lesgevers en de kwaliteitsvolle agogische aanpak. In die feedback was een kritische noot over het ontbreken van materialen. Dat heeft het centrum aangepakt door één van de leraren een gedeeltelijke opdracht als logistiek medewerker te geven.</p>
<p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Volledigheid</i></p> <p><i>Evenwicht</i></p> <p><i>Doelmatigheid</i></p> <p><i>Beheersingsniveau</i></p> <p><i>Samenhang</i></p>	<p>De voorgeschreven competenties vertalen de leraren in een opdrachtenreeks waarbij de cursisten de verschillende technieken en lasprocedures kunnen inoefenen. Zij bieden alle onderwijsdoelstellingen evenwichtig en op het juiste beheersingsniveau in de vorm van goed uitgewerkte werkopdrachten. De cursisten kunnen de technieken in voldoende mate inoefenen. De instructie- en vaktaal ondersteunen het bereiken van de onderwijsdoelen. De kwaliteit en de resultaten van de opleiding zijn zeer goed. De sfeer is gemoedelijk, taakgericht en stimulerend.</p> <p>Het studiemateriaal is gestructureerd en goed afgestemd op de technieken die ze horen te verwerven en op het niveau van de cursisten. De leraren gebruiken doelmatige werkvormen. Zij integreren de theorie in de praktijkopdrachten zodat er voldoende tijd gaat naar het inoefenen van de voorgeschreven competenties in dit lasprocedé en de verschillende lasposities.</p>
<p>Onderwijsorganisatie</p> <p><i>Organisatie curriculum</i></p> <p><i>Samenstelling klasgroepen</i></p>	<p>De diverse modules zijn erg dun bevolkt. Doordat het lesmateriaal en de uitrusting kwalitatief goed zijn, en doordat het klasmanagement van de leraren van een hoog peil is, slagen ze erin om veel modules tegelijkertijd te onderwijzen. Het centrum kan zodoende de cursisten groeperen tot er een aanvaardbare groepsgrootte is.</p>
<p>Uitrusting</p> <p><i>ICT</i></p> <p><i>Inzet uitrusting</i></p> <p><i>Leermiddelen</i></p>	<p>Het centrum beschikt over voldoende actuele leermiddelen voor de realisatie van de onderwijsdoelstellingen. De lastoestellen zijn in voldoende aantal beschikbaar. De cabines zijn goed ingericht en voorzien van gordijnen en een gelijke rookgasafzuiging. De samenwerking met de dagschool, waar het centrum hospiteert, verloopt recentelijk gemoedelijker. De leraren en cursisten kunnen werkstukken en toevoegmaterialen bewaren in hun eigen kasten. Eén van de leraren is deeltijds logistiek medewerker en zorgt voor de bevoorrading van profiel- en plaatstaal. De leraren zetten het aanwezig didactisch materiaal en de uitrusting efficiënt in met het oog op het bereiken van de onderwijsdoelstellingen.</p>

<p>Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i> <i>Feedback</i></p>	<p>De recente vrijstellingsproeven zijn representatief voor de module-inhoud. In alle opleidingsmodules komen de onderwijsdoelstellingen evenwichtig aan bod in de evaluatie. De beoordelingen zijn gebaseerd op de praktisch te verwerven competenties en de criteria en cesuren op recente lasnormering. De evaluatie is afgestemd op het verwachte beheersingsniveau. De cursisten zijn vooraf op de hoogte van de evaluatiecriteria. Het is duidelijk voor welk deel de evaluatie meetelt in de bepaling van het eindtotaal. De cursisten krijgen na elke lasopdracht duidelijke feedback over hun competenties en nog bij te sturen technieken.</p>
<p>Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i></p>	<p>De leraren toetsen de beginsituatie van nieuwe instromers en ontwikkelen in overleg een aangepast leertraject. Zij zorgen voor remediëring en geven vaak feedback, aangepast aan de noden van alle cursisten. De cursisten spreken zich lovend uit over de begeleiding die ze krijgen. Door de doordachte opbouw van het lesmateriaal kunnen de cursisten sterk zelfgestuurd aan de slag. De leraren hebben voldoende vrijheid om voor de begeleiding op maat van elke individuele cursist te zorgen.</p>
<p>Deskundigheidsbevordering <i>Beginsituatieanalyse</i> <i>Overleg</i> <i>Vorming</i></p>	<p>De kleine vakgroep reflecteert zeer bewust over de eigen competenties. De leden beschikken allemaal over een rijke ervaring in het beroepsleven en andere onderwijsopdrachten. Desalniettemin scholen zij zich intensief bij volgens hun eigen langetermijnplanning. De leraren overleggen veelal informeel, maar de hechte samenwerking, de uniformiteit van hun aanpak en hun degelijke organisatie tonen aan dat het doeltreffend gebeurt. De formele overlegmomenten resulteren in een functioneel verslag. De vakgroep beschikt over een rijkdom aan vakbekwaamheid en genoeg reflecterend vermogen om de eigen kwaliteit te bewaken.</p>

3.1.1.4 Nederlands tweede taal - richtgraad 1, Nederlands tweede taal - richtgraad 2

Voldoet

Het centrum realiseert met zijn cursisten de leerplandoelstellingen NT2. Het aanbod, de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding zijn voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen en de decretale voorschriften. Het taalbeheersingsniveau van de cursisten beantwoordt aan de verwachtingen in de leerplannen. De cursistenuitval blijft beperkt. Het centrum realiseert een behoeftedekkend aanbod.

<p>Outputgegevens <i>Leerprestaties</i> <i>Leerloopbaan</i> <i>Outcomes</i> <i>Tevredenheid</i></p>	<p>Het centrum realiseert een behoeftedekkend aanbod NT2 dat afgestemd is op de leerplandoelstellingen en de nieuwe opleidingsprofielen. De slaagcijfers liggen iets boven de Vlaamse gemiddelden. Opvallend is wel dat ongeveer een kwart van de cursisten niet deelneemt aan de examens. Cursisten zijn tevreden over het aanbod. Uit gesprekken met cursisten blijkt dat ze nog vragen hebben bij de (mogelijke) mondelinge en schriftelijke trajecten. Het centrum beschikt niet over gegevens over de doorstroom van NT2-cursisten naar de arbeidsmarkt of naar andere opleidingen. Er worden wel inspanningen geleverd om cursisten te laten doorstromen naar vervolgoopleidingen in het eigen centrum of bij andere aanbieders.</p>
--	--

<p>Onderwijsaanbod</p> <p><i>Volledigheid</i></p> <p><i>Evenwicht</i></p> <p><i>Doelmatigheid</i></p> <p><i>Beheersingsniveau</i></p> <p><i>Samenhang</i></p>	<p>Het centrum heeft een uitgebreid dag- en avondaanbod met intensieve en minder intensieve trajecten, verlengde en verkorte modules en probeert doelgericht de mogelijkheden uit die de nieuwe opleidingsprofielen bieden. Er is een aanbod voor werkzoekenden in samenwerking met VDAB, er zijn modules in gecombineerd onderwijs en het centrum levert mooi werk met verlengde modules voor cursisten die doorstromen vanuit de basiseducatie.</p> <p>Het centrum besloot om vanaf januari 2016 het gebruikte cursusmateriaal te vernieuwen. Voor Richtgraad 1 werd gekozen voor gepubliceerd leermateriaal dat focust op functionele taaltaken. Voor Richtgraad 2 ontwikkelt het centrum eigen materiaal. Hiervoor werden werkgroepen opgericht die doelgericht vanuit de basiscompetenties aan de slag zijn gegaan om materiaal te ontwikkelen. Zulk een ambitieus plan vraagt om een strikte opvolging en een doorgedreven kwaliteitstoets van het ontwikkelde materiaal. Het centrum heeft dit nog niet consequent opgenomen, waardoor het materiaal wisselend is van kwaliteit. Zo zijn de opdrachten niet altijd dekkend voor de betreffende basiscompetenties en is er in verschillende materiaalbundels een sterke focus op woordenschatoefeningen en expliciet grammaticaonderwijs. De lesobservaties tijdens de doorlichtingsweek bevestigen deze vaststelling. In een groot aantal lessen werd er vooral geoefend op vormcorrectheid waarbij de betekenis en de functionaliteit van de te produceren zinnen minder ter zake deden of zelfs werd genegeerd. Een kritische reflectie over de functionaliteit van het aanbod grammatica en het gebruik van metataal is aan de orde.</p> <p>Een groot voordeel van het werken aan en met eigen materiaal is dat leraren tegelijk een professionaliseringstraject doorlopen en zicht krijgen op een doelgericht en functioneel aanbod vanuit de noden, de rollen van de cursisten. Dit strookt met de sterke visie NT2 die het centrum formuleert. In deze visie wordt benadrukt dat NT2-cursisten een doel hebben, dat duidelijker en scherper wordt doorheen hun NT2-traject. Het centrum wil de taalbarrière wegnemen en cursisten helpen om zo hun doel te bereiken: functioneren in en deelnemen aan de maatschappij. Het centrum werkt doelgericht aan het in praktijk brengen van deze visie, maar heeft nog een weg te gaan.</p> <p>De leraren gebruiken module- en vorderingsplannen. Hiervoor zijn er verschillende sjablonen in omloop die op een wisselende manier gebruikt worden. Het is duidelijk dat de meerwaarde van zulke plannen nog ter discussie staat bij de leraren. Een aantal leraren gebruikt de vorderingsplannen doelgericht om een volledig en evenwichtig aanbod te bewaken. Terecht geven ze aan dat dit een noodzaak is, zeker wanneer het gebruikte lesmateriaal volop in ontwikkeling is. De aandacht voor strategieën en attitudes is wisselend. De verschillen in spreekdurf tussen groepen cursisten zijn hiervoor illustratief. In sommige groepen zorgen eisen naar vormcorrectheid voor spreekangst bij cursisten. In andere groepen stimuleren de lesactiviteiten en de werkvormen de communicatie en spreekdurf bij cursisten.</p> <p>Uit lesobservaties blijkt dat leerkrachten vaak nog traditionele werkvormen inzetten en minder gebruik maken van activerende werkvormen en materiaal dat vertrekt vanuit de leefwereld van de cursisten.</p>
--	--

De vakgroep staat voor de uitdaging om een behoeftegerichte inkleuring van het NT2-aanbod verder vorm te geven. Hiervoor is er nood aan overleg, coördinatie, kritische reflectie en professionalisering via onder meer collegiale bezoeken.

Personeelsorganisatie Het centrum kiest voor een coördinatiefunctie NT2 aangevuld met verantwoordelijken en werkgroepen per niveau. De grootte van de vakgroep maakt dat het niet eenvoudig is om doeltreffend te werken aan de gelijkgerichte ontwikkeling van het studiegebied. Een nauwgezette monitoring van de ontwikkelingen met inzet van de nodige middelen is dan ook een kritische succesfactor. Met de huidige personeelsorganisatie kan deze monitoring moeilijk gerealiseerd worden.

Uitrusting

*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De uitrusting voldoet om de leerplandoelstellingen te realiseren. Er zijn verzorgde leslokalen op toegankelijke locaties die echter niet altijd groot genoeg zijn om op een comfortabele manier interactieve didactische werkvormen toe te passen. In de meeste lokalen is er internet en kan de leraar gebruik maken van multimedia-apparatuur. Het materiaal dat leraren ontwikkelen, is vrij beschikbaar op het intranet van het centrum.

De leeromgeving kan nog krachtiger worden door meer de leefwereld van de cursisten te integreren, door materiaal te voorzien dat de nieuwsgierigheid van de cursisten opwekt en taal uitlokt, door ruimte te laten voor de eigen, creatieve inbreng van de cursisten. In een aantal gevallen gebruiken leraren authentiek materiaal om de lessen levensecht te maken. Dit kan echter nog versterkt worden.

Het centrum investeert in een OLC-werking (open leercentrum) en in afstandsleren en noemt dit terecht effectieve aanvullingen op het formele leren in de groepen. Het rendement van de OLC-werking voor de NT2-cursisten is echter niet duidelijk.

Evaluatiepraktijk

*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie
Feedback*

Het centrum experimenteert met verschillende vormen van evaluatie. In het verleden werd er vooral gekozen voor gespreide evaluatie en/of een eindevaluatie. Er wordt ook nagedacht over permanente evaluatie en portfolio. Een werkgroep evaluatie neemt de ontwikkeling van de evaluatiepraktijk ter harte. Het is de bedoeling om de validiteit en de betrouwbaarheid van de evaluaties te vergroten.

De huidige evaluatiepraktijk is vooralsnog eerder divers. Er zijn een aantal verbeterpunten. Leraren houden nog te sterk vast aan dezelfde evaluatie-oefeningen voor alle cursisten. De scorewijzers zijn niet voor alle leraren eenduidig en vooral afgestemd op vormelijke aspecten en minder op het functioneel-communicatief overbrengen van de inhoud. Er moet kritisch nagedacht worden over de validiteit van de opdrachten en over de evaluatie van grammaticale structuren los van betekenisvolle contexten. In het NT2-beleidplan geeft het centrum aan dat men streeft naar een eenduidig evaluatiebeleid. Om dit te bereiken is er nood aan een sterke aansturing en ondersteuning waarbij er zeker ook aandacht moet zijn voor visieontwikkeling.

Sterke punten van de evaluatiepraktijk zijn de deliberaties en de feedback die cursisten krijgen na de evaluatie. Door de deliberaties wordt de betrouwbaarheid van de evaluatiepraktijk in sterke mate verhoogd. Tegelijk zijn dit ook uitgelezen momenten om te leren van elkaar. De feedbackmomenten of terugkomdagen zijn erg belangrijk voor het zelfvertrouwen en de zelfkennis van de cursisten. In de toekomst kunnen ze nog meer aangegrepen worden om de cursist in te lichten over zijn eigen kennen en kunnen en om de talige noden van de cursist nog beter te leren kennen.

- Leerbegeleiding**
Preventief
Curatief
- De trajectbegeleiding is een sterk punt van het centrum. Het centrum hanteert een brede definitie van trajectbegeleiding waarbij zowel de vormgeving van het onderwijstraject als de socio-emotionele begeleiding en de leerbegeleiding een plaats krijgen. De begeleiding gebeurt door de leraren, een logopediste en een team van trajectbegeleiders en wordt op een voorbeeldige manier ondersteund door een performant systeem van dataverzameling en –analyse. Een volgende stap is de verdere ontwikkeling van een behoeftegericht aanbod waarbij de cursisten het materiaal aangeboden krijgen dat functioneel is voor hun leefsituatie en leerbehoeften. Mogelijk kan het open leercentrum daar ook een meer prominente rol in gaan spelen.
- Afstemming met partners**
- Het centrum werkt goed samen met verschillende partners zoals het Centrum voor Basiseducatie Antwerpen, VDAB en de vzw Integratie en Inburgering Antwerpen. Mede door deze samenwerkingsverbanden wordt de visie van het centrum in praktijk gebracht. Het centrum heeft ook aandacht voor taalpromotie en wil de NT2-cursisten waar mogelijk toeleiden naar oefenkansen of zelf oefenkansen aanbieden. Er zijn nog kansen om taalpromotie en taal oefenkansen sterker te verbinden met het aanbod in de lessen NT2.
- Deskundigheidsbevordering**
Overleg
Vorming
- Om de implementatie van een behoeftegericht aanbod tot een goed einde te brengen, staat het centrum voor de uitdaging om alle leraren te laten leren van elkaar via kritische (zelf)reflectie, observaties, motiverend coachen en collegiaal overleg. Binnen de vakgroep moet er mogelijk eerst nog gewerkt worden aan een veilig en open klimaat. De vakgroep beschikt over de nodige expertise om een intern professionaliseringstraject uit te werken. Toch is ook de input van externen belangrijk. Kennis maken met de manier van werken van andere NT2-vakgroepen kan verhelderend zijn. Het is belangrijk om te blijven investeren in een lerend netwerk van enthousiaste, gemotiveerde en (zelf)kritische NT2-leraren.

3.1.1.5 Spaans richtgraad 1, Spaans richtgraad 2

Voldoet niet

De leerplandoelstellingen, noodzakelijk voor het bereiken van de eindtermen, worden in onvoldoende mate bereikt in alle modules. De evaluatiepraktijk is zeer onevenwichtig en vertrekt niet consequent vanuit de leerplandoelstellingen.

Outputgegevens	De cursisten bereiken de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate.
<i>Leerprestaties</i>	De doorstroom van cursisten verloopt niet vlot, zeker niet wanneer zij van campus of van lesdag moeten veranderen.
<i>Leerloopbaan</i>	
<i>Outcomes</i>	De slaagcijfers van de modules Breakthrough van de voorbije twee schooljaren liggen opvallend laag. In het huidige beleidsplan voor talen is het verminderen van de uitval als actiepunt opgenomen.
<i>Tevredenheid</i>	Cursisten volgen de taalopleiding voor hun persoonlijke ontwikkeling. Uit gesprekken met de cursisten blijkt dat zij tevreden zijn over het enthousiasme van hun leraar. Zij stellen wel vast dat er grote verschillen zijn in aanpak afhankelijk van de lesgever. Als zij al negatieve opmerkingen hebben, gaan die vooral over de infrastructuur en de uitrusting van de lesplaats.
Onderwijsaanbod	De leerboeken zijn afgestemd op het doelpubliek en behandelen de verschillende contexten en vaardigheden. Het extra materiaal is onevenwichtig, want in de eerste plaats kennisgericht met ondersteunende oefeningen op grammatica en woordenschat. Er zijn weinig sporen van extra materiaalontwikkeling voor luister- en spreekvaardigheid. In richtgraad één maken de leraren zelden gebruik van bestaande internetbronnen afgestemd op het taalbeheersingsniveau van de cursisten.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Doelmatigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	Het gebruik van alternerende en uitdagende werkvormen is beperkt, mede omdat multimediegebruik niet standaard wordt benut en gestimuleerd door elke leraar vanaf Breakthrough. Goede praktijkvoorbeelden hiervan zijn terug te vinden in de hogere jaren Threshold én bij de cursus Waystage met afstandsleren. Het consequente gebruik van de doeltaal als instructietaal wordt niet doelmatig ingezet vanaf Richtgraad 1. Daardoor leren de cursisten de juiste leerstrategieën en attitudes onvoldoende aan. Zij blijven terugvallen op het Nederlands om toelichting te vragen tijdens de lessen en krijgen meestal ook antwoord in het Nederlands. Dit zijn gemiste leeransen om het mondelinge taalbeheersingsniveau van de cursisten te verbeteren.
<i>Samenhang</i>	Tijdens de lesobservaties blijkt wel dat er een toegankelijke klassfeer is, die de cursisten stimuleert om actief te participeren. De leraren organiseren sporadisch extramurale activiteiten.
Onderwijsorganisatie	De klasgroepen in Breakthrough zijn groot: van 25 tot 30 cursisten. De onderzoeksvraag kan gesteld worden of de grote uitval hierdoor gedeeltelijk kan verklaard worden. Vanaf het niveau Threshold wordt de deler echter niet meer bereikt. Het aantal cursisten dat effectief doorstroomt van Breakthrough tot in Threshold 4 is minimaal.
<i>Organisatie curriculum</i>	
<i>Samenstelling klasgroepen</i>	Na de fusie van 2012 is het opleidingsaanbod gerationaliseerd. Het centrum kan niet garanderen dat alle modules in dezelfde campus georganiseerd worden. Daardoor moeten cursisten soms verplicht van campus wisselen voor de vervolgcursus. De mobiliteitsproblemen tussen de campussen Craeybeckx en Hoboken, hypothekeken hierbij opnieuw de doorstroom.

De huidige organisatie van één intensieve cursus Breakthrough in gecombineerd onderwijs in campus Roosevelt, leidt niet tot de verwachte effecten. Ook hier vallen er te veel cursisten af en is de vervolgcursus Waystage gestart met amper een handvol cursisten. Er is ongetwijfeld een publiek voor een dergelijk aanbod, maar dit wordt nog onvoldoende bereikt of dit aanbod is nog te weinig gekend.

Uitrusting Het centrum zet in op het gebruik van de elektronische leeromgeving en van
ICT multimediamateriaal via de OLC's (Open leercentra), maar de resultaten daar-
Inzet uitrusting van zijn in de praktijk voor Spaans nagenoeg onbestaande.
 In Breakthrough, m.u.v. de cursus in gecombineerd onderwijs, maken de lera-
 ren nauwelijks gebruik van multimedia.
 Vanaf Threshold is dit afhankelijk van de leraar. Daar zijn wel voorbeelden van
 goede praktijk waar in elke les de beschikbare uitrusting effectief en efficiënt
 wordt ingezet.
 In campus Craeybeckx werkt het internet niet optimaal in elke klas. Dit verhin-
 dert uiteraard het frequente gebruik ervan.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is onvolledig en onevenwichtig. Uit de evaluaties van 2014-
Evenwicht 2015 blijkt onvoldoende dat de leerplandoelstellingen worden bereikt.
Volledigheid Cursisten krijgen geen gelijke behandeling omdat de opgaves en de manier van
Beheersingsniveau evalueren totaal verschilt van leraar tot leraar in richtgraad één. In Threshold is
Transparantie er al veel meer een correcte interpretatie van de leerplandoelen in de evalua-
Feedback tiepraktijk, al worden nog niet alle doelen effectief geëvalueerd en ontbreken
 bronvermeldingen.
 Elk horizontaal overleg ontbreekt voor de uitwerking van de evaluatieproeven
 en over de manier waarop de evaluatie gebeurt. Eén leraar werkt klassiek met
 twee examenmomenten, een andere leraar doet tussentijdse toetsen meestal
 op kennis, een derde probeert toch een link te leggen met de leerplandoelstel-
 lingen en toetst enkel op vaardigheden. Het gebruik van scorewijzers en zelfs
 het gewicht dat toegekend wordt aan de onderdelen is verschillend voor het-
 zelfde niveau. De leerplandoelstellingen worden meestal onvoldoende of soms
 zelfs totaal niet getoetst. Ondersteunende kennis wordt contextloos en zelfs in
 vertalingen opgevraagd. Als vaardigheden al worden getoetst dan is er vaak een
 verkeerde interpretatie: zo is bijvoorbeeld een dialoog uitschrijven geen leer-
 plandoelstelling voor schrijfvaardigheid. Bij luistervaardigheid trekt een leraar
 zelfs punten af voor schrijffouten en ontbreekt elke vorm van visuele onder-
 steuning, enz. De opgaves voor de evaluaties komen vaak uit het eigen materi-
 aal, zijn dus niet authentiek en komen zelden uit de actualiteit.
 De cursisten weten wel hoe ze geëvalueerd worden door hun leraar, maar stel-
 len in het gesprek ook de grote verschillen vast voor hetzelfde beheersingsni-
 veau. Zij krijgen vooral klassikaal feedback op de behaalde resultaten.

- Leerbegeleiding** De oriëntering gebeurt in de eerste plaats via online instaptoetsen. Na onderzoek blijkt dat deze proeven tal van fouten bevatten, zowel taalkundig als inhoudelijk. Dit is ontoelaatbaar.
- Preventief*
Curatief
- De leraren benutten in de grote beginnersgroepen Breakthrough weinig mogelijkheden om cursisten die moeilijkheden hebben extra te begeleiden. De elektronische leeromgeving wordt nagenoeg niet gebruikt in de afdeling, noch voor remediëring noch voor differentiatie. Enkel in de cursus in gecombineerd onderwijs is er effectief een één op één contact tussen leraar en cursist en gerichte feedback via de leeromgeving.
- Deskundigheidsbevordering** De leraren volgen de vormingen aangeboden via de studiedagen in het centrum. Zij maken (te) weinig gebruik van nascholingen in de doeltaal door derden, nochtans noodzakelijk om de eigen taalbeheersing op peil te houden.
- Overleg*
Vorming
- Overleg tussen alle taalleraren gebeurt een paar keer per jaar, maar vooral over onderwerpen die de organisatie aanbelangen. Er is te weinig inhoudelijk overleg, er zijn geen afspraken over de evaluatiepraktijk, er gebeurt geen uitwisseling van goede praktijkvoorbeelden binnen de vakgroep Spaans. Er is duidelijk nood aan een intensieve inhoudelijke coördinatie van deze taalafdeling om de basis goed uit te bouwen en de realisatie van de leerplandoelstellingen te bewaken.
- Tijdens het gesprek met de leraren Spaans bleek er bereidheid om hier samen doelgericht aan te werken, om op die manier het aanbod, de evaluatie en de output te optimaliseren.

3.1.2 Voldoet het centrum aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert. Ze kent de tekorten en is waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving.

De instelling maakt gebruik van de analyses van deskundigen en houdt rekening met de opmerkingen van het personeel. Opgemerkte tekorten neemt ze mee op in de plannen die de beheersing ervan regelen. De uitwerking ervan is concreet: doelgericht en planmatig. De preventieadviseur van de scholengroep beheert alle locaties van twee scholengroepen en wordt voor het centrum lokaal bijgestaan door een verantwoordelijke per campus.

Elk personeelslid, en elke cursist, draagt bij aan de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving op de verschillende lesplaatsen en kan opmerkingen altijd melden via een knop op de website.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting alle huidige lesplaatsen van de opleidingen in de focus, m.u.v. het penitentiair centrum, m.n. de campussen Roosevelt, Breughel, Craeybeckx, Rugeveld en de hoofdcampus Hoboken. Van de campussen Roosevelt, Craeybeckx en Hoboken zijn er bovendien gunstige (opvolgings-) verslagen BVH van basis- of secundair onderwijs. Voor de campus Rugeveld is er nog deze maand februari een opvolgingsdoorlichting BVH.

Tijdens de bezoeken noteerden de aanwezige onderwijsinspecteurs enkele aandachtspunten die gekend zijn door het centrum en waarvoor meestal al acties zijn opgezet. Dit is o.a. het geval voor losliggende tegels (valgevaar) in de hoofdcampus Hoboken en in de campus Ruggeveld; voor het vrijhouden en correct signaleren van evacuatiewegen in campussen Ruggeveld, Craeybeckx en Breughel; voor de klachten van cursisten over koude leslokalen 's avonds in campus Craeybeckx; en tenslotte voor het onderhoud van de toiletten op campussen Roosevelt en Craeybeckx. Het centrum kon echter aantonen dat er al werk gemaakt wordt van deze opmerkingen: o.a. via overleg met de poetsdienst over het onderhoud van de toiletten voor het avondpubliek (Interne Kwaliteitszorg). Daar waar onverwacht een probleem werd vastgesteld tijdens de rondgang: de stookolieplaats in campus Hoboken die als 'opslagruimte' wordt gebruikt, was de reactie van de preventieadviseur kordaat en correct.

Over het algemeen zijn de locaties geschikt voor de organisatie van onderwijs. Bovendien staan er twee nieuwbouwprojecten klaar. De verhuis van de maritieme opleidingen naar campus Leerhaven op linkeroever is gepland over enkele maanden. De plannen van de nieuwe campus Ruggeveld worden eerstdaags uitgevoerd en de afgeleefde campus Breughel wordt afgebroken. De preventieadviseur volgt dit alles nauwgezet op, is aanwezig op de werfvergaderingen en controleerde de ontwerpen in functie van BVH.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Dit omwille van de systematiek waarmee zij tekorten opspoot en wegwerkt, en omwille van de aandacht die zij besteedt aan proactieve acties op alle lesplaatsen.

3.1.3 Voldoet het centrum aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft het centrum de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 56,6°)	ja

3.2 Respecteert het centrum de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Heeft het centrum een reglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet volwassenenonderwijs (DV), art. 120 en 121)	ja
• de bijdrageregeling (art.120 en 121 DV)	ja
• het reglement van orde (art. 120 DV)	ja
• het evaluatiereglement dat minstens de evaluatievoorwaarden, de vorm van elke evaluatie, de tijdvakken waarbinnen de evaluaties worden afgelegd, de samenstelling van de evaluatiecommissies, de wijze van beraadslaging door de evaluatiecommissies en bekendmaking van evaluatieresultaten en de procedures voor afhandeling van conflicten en vrijstellingen omvat (art. 39 en 120 DV)	ja
• informatie over de klachtenprocedure (art. 120 DV)	ja
Respecteert het centrum de vakantieregeling en de aanwending van de onderwijstijd? (art. 26 DV)	ja
• het centrum is gedurende 40 weken administratief geopend	ja
• een module kan starten op elk ogenblik van het schooljaar en gespreid worden over een aantal dagen en weken, zoals het centrum het nodig acht, met inachtneming van de vakantieregeling	ja
• een centrubestuur organiseert het opleidingsaanbod op die manier dat het aantal geplande lestijden overeenstemt met het aantal te organiseren lestijden, zoals bepaald in de opleidingsprofielen. Lestijden die samen vallen met een wettelijke, decretale of reglementaire feestdag, worden geacht gepland te zijn	ja
• om een correcte uitvoering van de vakantieregeling mogelijk te maken, kan het aantal geplande lestijden maximaal 8% afwijken van het aantal te organiseren lestijden zoals bepaald in de opleidingsprofielen	ja
Ontwikkelt het centrubestuur een kwaliteitszorgsysteem met betrekking tot (art. 52 DV)	ja
• de organisatie van het onderwijsaanbod	ja
• de leertrajectbegeleiding op het niveau van de individuele cursist	ja
• de uitvoering van andere onderwijsopdrachten en bevoegdheden toegekend aan de centra	ja
• de organisatie en het beheer van de instelling zodat de doelstellingen van de organisatie behaald worden	ja
• de behandeling van de cursist en van de personeelsleden met respect voor hun rechten en plichten	ja
• de uitvoering van de administratieve en organisatorische opdrachten en bevoegdheden toegewezen aan de centra	ja
• de permanente vorming van het personeel	ja
Realiseert het centrubestuur dit kwaliteitszorgsysteem door permanent en op eigen initiatief toe te zien op de kwaliteit van hun onderwijsactiviteiten? (art. 52 DV)	ja
Beoordeelt en certificeert het centrum de reeds verworven competenties? (art. 3,6°)	ja
Organiseert het centrum, dat onderwijsbevoegdheid heeft voor opleidingen van het studiegebied NT2, aantoonbaar voor elke cursist een individuele leertrajectbegeleiding? (art. 63 §1 DV)	ja
• De trajectbepaling gebeurt op het niveau van de individuele cursist.	ja
• De trajectbepaling gebeurt in samenspraak met de cursist.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het startniveau van de cursist, behalve in het geval van een gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met het eindperspectief van de cursist, behalve in het geval van gemotiveerde afwijking.	ja
• Het traject dat de cursist volgt, is in overeenstemming met de vraag van de doorverwijzer, behalve in het geval van de gemotiveerde afwijking.	ja
• Het onderwijsaanbod NT2 in het centrum wordt georganiseerd in functie van de trajectbepaling van de individuele cursist.	ja
• De evaluatiepraktijk is afgestemd op het individuele traject van de cursist.	ja

4 BEWAAKT HET CENTRUM DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het professionaliseringsbeleid maakt integraal deel uit van de visie van het centrum en van het andragogisch project. Via het nascholingsbeleid ondersteunt het centrum zowel het onderwijzend personeel van de departementen als het personeel van de diensten om de strategische en operationele doelstellingen van het centrum te realiseren. Uit de nascholingsplannen van de departementen en de diensten blijkt dat het centrum hiervoor doelgericht te werk gaat en vertrekt vanuit de specifieke behoeften van het personeelslid, het departement of de dienst. Het centrum verwacht via het professionaliseringsbeleid personeelsleden bewust te maken van de eigen competenties en werkpunten met de bedoeling het personeel functioneel in te zetten, te ontwikkelen en om een actief aanwervingsbeleid te voeren.
- Ondersteuning** Het centrum stimuleert de professionalisering van haar personeelsleden en faciliteert de mogelijkheden om te professionaliseren via het beschikbaar stellen van een aanzienlijk navormingsbudget. Het centrum bevrageert jaarlijks het personeel naar zijn professionaliseringsbehoeften. Het aantal deelnemers dat effectief deelneemt aan de enquête is beperkt en verschilt sterk per departement, waardoor de resultaten niet altijd betrouwbaar zijn. Nochtans vormen de analyses van de resultaten van deze bevraging deels de basis voor de nascholingsplannen per departement. Aanvullend organiseert het centrum jaarlijks een aantal pedagogische studiedagen met interne en externe sprekers over meer algemene thema's. De keuze van de inhoud is vaak een gevolg van gewijzigde maatschappelijke ontwikkelingen, prioriteiten die de overheid oplegt en vernieuwingen in het pedagogisch-didactisch handelen waaraan het centrum veel belang hecht, o.a. het technologie ondersteund leren en het aanmaken van digitaal leermateriaal. De deskundigheidsbevordering wordt ook aangestuurd door functionerings- en coachingsgesprekken. Het personeel neemt deel aan externe vorming over nieuwe wetgeving, opleidingsprofielen en methodieken, maar opvallend voor het centrum is dat de meeste vorming intern gevolgd wordt. De directie gelooft ook sterk in vorming via informeel leren, onderlinge ondersteuning en overleg. Zij moedigt de leraren aan hun ervaringen en deskundigheid te delen, maar dit blijkt binnen de meeste vakgroepen nog een werkpunt, zowel naar horizontale als verticale overdracht. Het centrum participeert in tal van Europese projecten, waardoor de leraren kansen krijgen zich te professionaliseren in de Europese context.

- Doeltreffendheid** Er is een overzichtslijst beschikbaar van de gevolgde nascholingen per personeelslid. De leraren geven systematisch een beknopte beoordeling over de gevolgde nascholing. Deze reflectie peilt eveneens naar hoe de leraar de verworven deskundigheid in de klaspraktijk gaat toepassen en naar de wijze waarop men de opgedane kennis of inzichten met de vakgroep deelt. Af en toe verschijnt er een bijdrage over een gevolgde navorming in de nieuwsbrief. Het is echter niet duidelijk op welke manier het centrum zicht krijgt op de mate waarin het geleerde effectief in de praktijk toegepast wordt en wat het effect hiervan is op de klasvloer. Het directieteam is zich hiervan bewust en wil aan de hand van doelgerichte klasbezoeken de effecten van de professionalisering van de leraren beter opvolgen. Ook blijkt uit de enquêtes dat de leraren van een aantal vakgroepen vooral vragende partij zijn voor meer vakspecifieke vorming. Ondanks deze vraag investeert het centrum momenteel meer in agogische professionalisering.
- Ontwikkeling** Het centrum stelt in haar visie dat zij open, innoverend en kwaliteitsvol volwassenenonderwijs organiseert. Om dat waar te maken is een professioneel personeelsteam een essentiële voorwaarde. Het directieteam zet de deskundigheidsbevordering van haar medewerkers dan ook centraal. Zij wil de komende jaren samen met elk personeelslid een persoonlijk ontwikkelingsplan en een actieplan opstellen in het kader van de deskundigheidsbevordering. Momenteel verzamelt het centrum alle data over de professionaliseringsactiviteiten in het individueel personeelsdossier, het centrum hoopt dit in de toekomst te inventariseren via een digitaal portfolio. Op die manier kan het centrum alle beschikbare competenties binnen het centrum zichtbaar maken, waardoor zij deze informatie beter kan aanwenden voor een actief aanwervingsbeleid.

4.2 Onderwijsaanbod

- Doelgerichtheid** Het opleidingsaanbod van het centrum sluit aan bij de visie van het GO! op het volwassenenonderwijs, nl. voorzien in een algemeen vormende functie, een kwalificatiegerichte functie en de tweedekansfunctie. Daarnaast biedt het centrum nog een aantal opleidingen aan die cursisten volgen voor de persoonlijke ontwikkeling.
- Uniek voor het centrum is dat zij gebruik maakt van een eigen omgevingsanalyse met als doel het aanbod te optimaliseren. De resultaten van deze omgevingsanalyse leiden naar een aantal aanbevelingen die het uitgangspunt vormen voor de uitbouw van het aanbod, maar die eveneens aangeven wat nodig is in het centrum voor een kwaliteitsvolle invulling van het aanbod. Het systematisch opvolgen van de knelpuntberoepen, het meer gericht samenwerken met opleidingspartners binnen andere onderwijsniveaus en het streven naar een beter taal- en geletterdheidsbeleid zijn hier enkele voorbeelden van. De aanbevelingen vormen de rode draad in de organisatie van het onderwijsaanbod.

- Ondersteuning** Het centrum zet in op de promotie en bekendmaking van het aanbod in de regio. Zij maakt hiervoor gebruik van diverse moderne mediakanalen. Het centrum investeert sterk in samenwerkingsverbanden, netwerken en partnerschappen. Het centrum onderhoudt goede contacten met andere aanbieders van volwasseneneducatie, met opleidingsverstreckers, met economische sectoren om samen duurzame leertrajecten voor volwassenen te faciliteren, creëren en versterken. Er zijn afspraken binnen het centrum die een kwaliteitsvolle invulling aan de opleidingen geven en bewaken, onder meer via studiefiches, moduleplannen en cursusvalidatie. Het erkenningsonderzoek van de verschillende opleidingen geeft een wisselend beeld over de toepassing ervan in de verschillende departementen.
- Doeltreffendheid** Het centrum verhoogt de effectiviteit van het aanbod door trajecten uit te werken op maat van de cursist. Zij vertrekt hiervoor vanuit de eigen leervraag van de cursist en werkt een traject uit rekening houdend met de eerdere leer- of werkervaring. Het centrum voorziet een gedifferentieerd en flexibel aanbod door bepaalde modules aan te bieden via gecombineerd onderwijs. Het centrum biedt cursisten de mogelijkheid om door te stromen naar vervolgoopleidingen in het eigen centrum of naar andere opleidingsverstreckers. Het centrum onderzoekt het verband tussen de leerprestaties van de cursisten en het onderwijsaanbod en volgt de tewerkstelling van oud-cursisten op. Het centrum bedient tal van specifieke doelgroepen zoals o.a. gedetineerden, lager geschoolden, vroegtijdig schoolverlaters, werkzoekenden.
- Ontwikkeling** Het centrum heeft in het verleden zijn aanbod gerationaliseerd. Het gebruikt hiervoor de aanbevelingen van de omgevingsanalyse, maar ook het rendement van bepaalde opleidingen speelt een rol, evenals de maatschappelijke relevantie ervan. Positief is dat het centrum hierover communiceert met het personeel. Op die manier krijgen medewerkers een beter inzicht in de gemaakte beleidskeuzes in het belang van het centrum en van hun eigen toekomst. Het centrum staat voor de uitdaging om zijn aanbod te bewaken en te organiseren rekening houdend met het toekomstperspectief dat er een fusie komt van twee scholengroepen, waardoor drie CVO van het GO! nog sterker gaan samenwerken.

5 ALGEMEEN BELEID VAN HET CENTRUM

Het onderzoek naar het algemeen beleid van het centrum levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap wordt opgenomen door een team aangestuurd door de directeur en de adjunct-directeurs. Daarnaast zijn er de departementshoofden en de diensthoofden en tal van ondersteunende en administratieve medewerkers. De taakverdeling is weergegeven in een organogram. Het centrubestuur heeft een goede relatie en samenwerking met de scholengroep. Binnen de scholengroep en binnen het GO! bekleedt het CVO een voortrekkersrol in de uitwerking van een aantal (pilot-)projecten o.a. Administratix en Europese Projecten.

Het leiderschap binnen het directieteam is opgedeeld in functie van de opleidingen binnen SVWO / HBO5 en van de specifieke diensten o.a. Financiën en Logistiek. De horizontale samenhang wordt bewaakt via frequente overlegmomenten binnen het directiecomité (DIRCOM) en met de opleidingsverantwoordelijken (EDUCOM), en via de maandelijkse overlegmomenten waar de stafmedewerkers bij betrokken zijn (STAFF). De verticale samenhang blijkt uit het organogram met duidelijke positionering van de verschillende diensten. De samenwerking tussen de diensten en de departementen onderling, wordt gestimuleerd. De departementshoofden en de directeur sturen de onderwijskundige processen, maar slagen hier niet altijd voldoende in. Dit is een aandachtspunt. Het personeel krijgt alle informatie via de elektronische leeromgeving, via een infobrochure per campus en via vak- en algemene leraarsvergaderingen.

Het organisatiemodel is nog recent waardoor de doeltreffendheid nog moet blijken vooral op onderwijskundig vlak. Het leiderschap wordt sinds enkele jaren bevraagd in personeelstevredenheidsenquêtes. Al zijn de leraren in het globaal genomen tevreden over de werking van het centrum, toch voelt het leraarteam een afstand tussen het beleidsniveau en het uitvoeringsniveau.

Het directieteam investeert in deskundigheidsbevordering o.a. voor gesprekstechnieken en lesobservaties.

Visieontwikkeling Er is een centrumspecifieke visietekst ontwikkeld op basis van de visie van het gemeenschapsonderwijs, die duidelijk maakt waar het centrum voor staat en waar het naartoe wil. De visie is geherformuleerd na de fusie van 2012. Deze visie is vertaald in strategische doelstellingen en in een beleidsplan per departement. Per departement zijn de strategische doelstellingen geconcretiseerd in jaaractieplannen.

De jaaractieplannen zijn meetbaar. Naast het departementshoofd bewaakt het kwaliteitsteam mee de realisatie en de opvolging ervan.

De vooropgestelde doelen van de beleidsplannen worden constructief aangepakt. Dit is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van het departementshoofd. Elk nieuw initiatief moet sporen met de visie van het centrum.

De hele organisatie van het centrum vertrekt vanuit de implementatie van de centrumvisie, maar dit is nog niet altijd zichtbaar in de praktijk. Het heeft wel al geleid tot een aantal resultaten en beleidskeuzes die worden bewaakt door alle betrokkenen.

Besluitvorming Het centrum beschikt over verschillende overlegorganen (zie leiderschap) en over een Schoolraad. Het formele overleg met het Basisoverlegcomité (BOC) werkt conform de regelgeving. Alle beleidsbeslissingen komen op het directiecomité (DIRCOM). Daarnaast is er frequent overleg met de departementshoofden en met de diensthoofden waarbij zowel onderwijskundige als onderwijsondersteunende onderwerpen op de agenda staan.

Het informatieplatform voor leraren is overzichtelijk en transparant uitgewerkt. De informatie en de verslagen van de Schoolraad en van het BOC staan ter inzage van alle personeelsleden. Elke medewerker heeft de mogelijkheid om de besluitvorming op te volgen en om er desgevallend aan te participeren via de vakgroepen. Het voornaamste aanspreekpunt is het departements- of diensthoofd. Zij vormen in eerste instantie de brug tussen elke medewerker en de centrumleiding. De verslagen van DIRCOM, EDUCOM of STAFF zijn niet beschikbaar voor alle medewerkers, waardoor de besluitvorming niet altijd transparant is. In elk verslag is wel opgenomen op welke manier de beleidsbeslissingen gecommuniceerd worden.

Het departementshoofd legt in overleg met de vakgroep de agendapunten vast. Elk personeelslid heeft inspraak. Daarnaast zijn er informele contacten tussen de leraren, met de departements- en diensthoofden en met het directieteam. Dit verschilt van campus tot campus, maar er is luisterbereidheid vanuit de directieleden. De directeur zoekt naar manieren waarop zij de toegankelijkheid en de beschikbaarheid kan verhogen, ook voor medewerkers op andere campussen.

Het centrum streeft ernaar om alle medewerkers te betrekken in de besluitvorming. Het directieteam maakt afspraken over de communicatie van de beleidsbeslissingen.

Kwaliteitszorg Het centrum heeft de opdrachten voor het kwaliteitszorgteam duidelijk bepaald. Het kwaliteitssysteem heeft betrekking op de gehele centrumwerking en is gericht op kwaliteitsverbetering tot op de klasvloer. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in het uitwerken van de fiches voor klasobservaties.

Het team bestaat uit één kwaliteitscoördinator, één kwaliteitsmedewerker en twee 'informatiemakelaars' (data-analisten) die samen de integrale kwaliteitszorg van het centrum, en bij uitbreiding van de hele scholengroep, uitteken(d)en, aansturen en borgen. Dit zeer complementaire team werkt in deze samenstelling nog maar enkele jaren samen. Mede op basis o.a. van interne en externe audits, alle data-analyses (met dank aan een zeer ondersteunende IT-afdeling) en de systematische cursistenbevragingen, heeft het team een kwaliteitssysteem uitgebouwd.

Het kwaliteitssysteem is doeltreffend in die zin dat er procedures en handleidingen zijn uitgewerkt, zodat o.a. elk departement een beleidsplan heeft uitgeschreven volgens eenzelfde sjabloon. Ook de afspraken tussen de verschillende diensten en de departementen, m.n. de SLA's (Service Level Agreements), zijn in detail beschreven en dus meetbaar en te monitoren. De grootste uitdaging bestaat erin om elke medewerker ten volle te betrekken in de uitrol van een kwaliteitssysteem dat de cursist centraal stelt. M.a.w. het kwaliteitssysteem is een essentieel middel om te faciliteren, maar de kwaliteitszorg/kwaliteitsverbetering voor elke betrokkene moet uiteindelijk de doelstelling blijven.

Het centrum heeft een historiek inzake kwaliteitszorg die startte in 2003 doordat de Maritieme Opleidingen verplicht een externe kwaliteitsaudit moesten ondergaan om zo een kwaliteitslabel te verkrijgen. Vooral sinds 2012, na de fusie, is ervoor gekozen een vernieuwd kader te ontwikkelen om de identiteit van alle diensten en departementen in het organogram te verduidelijken. Sedertdien overstijgt het kwaliteitssysteem het centrum en is de scholengroep mee betrokken. Rekening houdend met het toekomstperspectief waarbinnen drie CVO's van het GO! uit de regio meer zullen samenwerken en met de fusie van twee scholengroepen, zal het kwaliteitssysteem van dit centrum ook deze grotere gehelen omvatten. Een uitdaging voor dit IKZ-team dat zijn competenties en expertise blijft uitbreiden via tal van vormingen en studies en via contacten met tal van organisaties binnen en buiten het onderwijs.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN HET CENTRUM

6.1 Wat doet het centrum goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De integratie van ICT in de opleiding Polyvalent verkoper.
- Het leerplangericht werken en de vakgebonden expertise in de opleiding Lassen BMBE.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het onderzoek naar de nascholingsbehoeften voor alle personeelsleden.
- De degelijke omgevingsanalyse voor de uitbouw/afstemming van het aanbod.
- De samenwerking met partners, sectoren, andere opleidingsverstrekkers rond afstemming van aanbod.

Wat betreft het algemeen beleid

- De consequente besteding van de NT2-middelen voor het NT2-aanbod.
- De organisatie van de trajectbegeleiding.
- De centrubrede en toekomstgericht ontwikkelde centrumvisie.
- De beleidsplanning met strategische en operationele doelen.
- De sterke datageletterdheid die het centrum in staat stelt accurate kwalitatieve en kwantitatieve analyses te maken.
- Het dynamisch beheersen, monitoren en opvolgen van het welzijnsbeleid.

6.2 Wat kan het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Investeren in een didactische leerwinkel voor de opleiding Polyvalent verkoper.
- De evaluatiepraktijk beter afstemmen op de leerplandoelstellingen voor de Maritieme opleiding motoren en voor de opleidingen Spaans.
- De validiteit en volledigheid van de evaluatie NT2 verbeteren.
- Het NT2-aanbod laten aansluiten bij de leefwereld van de cursisten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Tijdens de interne studiedagen het aanbod meer afstemmen op de vakspecifieke behoeften van het personeel.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het aansturen, ondersteunen en opvolgen van de onderwijsprocessen in de verschillende studiegebieden.
- Het oriënteren van de interne kwaliteit op de kernprocessen.

6.3 Wat moet het centrum verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie in de opleidingen Spaans.
- De leerplanrealisatie in de Maritieme opleiding motoren.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Maritieme opleidingen

Maritieme opleiding motoren

Talen richtgraad 1 en 2

Spaans richtgraad 1

Spaans richtgraad 2

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2019** opnieuw een controle uit.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Els VAN RAEMDONCK de inspecteur-verslaggever	Sophie VAN DER AVORT de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van het centrum	